

**MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W WIERUSZOWIE**

98 – 400 WIERUSZÓW ul. RYNEK 21

tel/fax 062 78 41 554; 78 41 199

e-mail: wieruszow@mgops.pl; www.mgops.pl

Sprawozdanie za 2020 rok

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie
na lata 2016-2020**

Wprowadzenie

Przemoc w rodzinie to działania skierowane przeciwko osobom bliskim, które naruszają ich prawa oraz dobra osobiste, powodują cierpienie, fizyczne i psychiczne oraz mają na celu utrzymanie nad nimi kontroli. Przemoc w rodzinie ma wymiar zarówno osobisty jak i społeczny. Może jej doświadczyć każdy, bez względu na miejsce zamieszkania, wykształcenie, status materialny czy społeczny. Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy (przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna), jednakże niezależnie od tego, każda z nich stanowi zagrożenie i jest przestępstwem. W Polsce przez wiele lat przemoc domowa nie była nazywana po imieniu. Uważano, że w sprawy rodzinne nie powinny ingerować osoby trzecie, gdyż rodzina sama powinna radzić sobie z wszelkimi trudnościami i problemami. Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej, a także skala tego zjawiska sprawia, że ludzie dostrzegają problem przemocy domowej i próbują skutecznie jej przeciwdziałać. Ważne jest, by ofiary wiedziały gdzie i do kogo mogą zwrócić się o pomoc.

Podstawowym dokumentem regulującym kwestie przemocy w rodzinie w ujęciu prawnym jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 218). Dodatkowo istotne dla przeciwdziałania przemocy w rodzinie są również:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2020 poz. 1876),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na Lata 2014–2020 przyjęty uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020,
- oraz przepisy wykonawcze i przepisy prawa miejscowego.

Do zadań własnych gminy, o których mówi ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Uchwałą Nr XX/154/2016 z dnia 25 lutego 2016 roku Rada Miejska w Wieruszowie przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 w Gminie Wieruszów. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz rodziny powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów o różnych zawodach, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji. Praca zespołowa ma kluczowe znaczenie. Zapobiega powielaniu działań przez poszczególne służby, daje możliwość uzyskania szerokiej informacji o sytuacji osoby uwikłanej w przemoc, pozwala wspólnie przedyskutować problem, wymieniać spostrzeżenia, wspólnie ustalać najlepszy plan pomocy oraz rozdzielać poszczególne zadania. Żaden pojedynczy specjalista ani instytucja nie jest w stanie zabezpieczyć wszystkich podstawowych potrzeb rodziny uwikłanej w przemoc

Realizacja Programu spoczywa przede wszystkim na pracownikach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji, członkach Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkach oświatowych i wymiaru sprawiedliwości. Adresatami są: cała społeczność Gminy, świadkowie przemocy w rodzinie, jej sprawcy i przede wszystkim ofiary przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze i niepełnosprawne.

Sprawozdanie stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, a także działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Wieruszów. Problematyka przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest wielowymiarowa.

Realizacja Programu w 2020 roku

Zespół Interdyscyplinarny powołany Uchwałą Nr VI/28/2011 Rady Miejskiej w Wieruszowie z dnia 7 marca 2011 roku, w ramach swych działań podejmowanych zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 218), przepisów szczegółowych zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, w okresie sprawozdawczości realizował działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 w Gminie Wieruszów.

W roku 2020 odbyły się cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Wieruszowie w skład, którego wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieruszowie,
- Komenda Powiatowa Policji w Wieruszowie,
- Miejski Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Wieruszowie,
- Szkoła Podstawowa nr 1, im. Janusza Korczaka w Wieruszowie,
- Szkoła Podstawowa nr 3 w Wieruszowie,
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Wieruszowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej wykonującej orzeczenia w sprawach rodzinnych Sądu Rejonowego w Wieluniu
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „COR” w Wieruszowie
- Stowarzyszenie Integracyjne „Klub Otwartych Serc”, Społeczny Rzecznik Praw Dziecka

Realizacja procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie w czasie epidemii.

Wprowadzony na terenie Polski stan epidemii związany z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19 wpłynął m.in. na zakres i możliwości udzielania pomocy oraz podejmowania interwencji w rodzinach doświadczających przemocy, w tym objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Zebrania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się przy zachowaniu niezbędnego odstępu pomiędzy uczestnikami, a każdy uczestnik zebrania zobowiązany był do

zakrywania ust i nosa, w miejscu zebrania dostępne były środki do dezynfekcji rąk, które zapewniał nasz Ośrodek (spotkania odbywały się zgodnie z zasadami dotyczącymi zapobiegania wirusa SARS-CoV-2 dostępnymi na stronach <https://www.gov.pl/web/koronawirus/porady> oraz zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego). Również podczas posiedzeń grup roboczych w formie tradycyjnej stosowane były podstawowych zasad dotyczące zapobiegania wirusa SARS-CoV-2 (wymagane maseczki, odstęp od uczestników oraz dezynfekcja rąk).

W miarę możliwości bieżące ustalenia dotyczące sytuacji rodzin objętych pomocą w formie procedury „Niebieskie Karty” dokonywane pomiędzy członkami grup roboczych realizowane były za pośrednictwem rozmów telefonicznych lub korespondencji mailowej czy innej formy korespondencji elektronicznej lub osobiście przy zachowaniu reżimu sanitarnego;

W zakresie działań skierowanych do rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” sytuacja rodzin monitorowana była w sposób zapewniający bezpieczeństwo sanitarne zarówno przedstawicielom służb realizującym procedurę „Niebieskie Karty” jak i osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, a w przypadkach podejrzenia eskalacji przemocy wszelkie sprawy były zgłaszane do Policji.

Zasady kierowania spraw do Zespołu Interdyscyplinarnego w związku z procedurą „Niebieskie karty”:

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, zobowiązani są do realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
2. Procedura „Niebieskie Karty” realizowana jest we współpracy wyżej wymienionych podmiotów w ramach tzw. grupy roboczej.
3. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie części „A” formularza „Niebieska Karta”, która niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od daty wszczęcia procedury, jest przekazywany do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Część „B” formularza „Niebieska Karta”, zawierająca pouczenie o przysługujących prawach i informację o możliwościach uzyskania pomocy, wręczana jest osobie doznającej przemocy.
4. Po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta” przewodnicząca Zespołu w terminie do 3 dni zwołuje spotkanie członków Zespołu. Członkowie zapoznają się z dokumentem i powołują grupę roboczą, celem udzielenia indywidualnej pomocy rodzinie.

5. Do udziału w grupie roboczej zapraszani są przedstawiciele wskazanych przez ustawodawcę instytucji oraz osoba doznająca przemocy, celem rozeznania indywidualnej sytuacji rodziny, pod kątem przemocy w rodzinie oraz celem wypełnienia części „C” formularza „Niebieska Karta”. Nieobecność na posiedzeniu grupy roboczej osoby doznającej przemocy nie wstrzymuje jej prac.
6. Zgodnie z obowiązującymi przepisami procedura „Niebieska Karta” może zostać zakończona z tytułu uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy lub w związku z brakiem zasadności podejmowania działań.
7. Zakończenie procedury wymaga udokumentowania, a jego zasadność omawiana jest na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

Do zadań Zespołu należy integrowanie i koordynowanie działań instytucji zajmujących się przemocą poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- realizację zadań, wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Dane statystyczne dotyczące przemocy:

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin w których była realizowana procedura „NK”	30	20	23	22	22
Liczba formularzy wszczynających procedurę	18	15	15	15	14
Liczba rodzin w których została zakończona procedura „NK”	21	14	18	13	17

Do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego - Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieruszowie w 2020 r. wpłynęło 14 formularzy „Niebieska Karta – A”. W tym 9 formularzy zostało wypełnionych przez policjantów Komendy Powiatowej Policji w Wieruszowie, 5 formularzy wypełnili pracownicy socjalni MGOPS w Wieruszowie.

Przewodniczący Zespołu w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 2020 r. powołał 14 grup roboczych.

Działaniami interdyscyplinarnymi grup roboczych celem przeciwdziałania zjawisku przemocy zostało objętych 22 rodziny (w tym grupy robocze powołane również w ubiegłych latach).

Grupy robocze w ramach prowadzonych działań zgodnie z ustawą opracowywały i realizowały indywidualne plany pomocy w danych rodzinach, monitorowały sytuację rodzin dotkniętych przemocą. W 2020 roku odbyło się 81 spotkań grup roboczych.

Zgodnie z § 18. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” w 17 rodzinach zakończono procedurę. W 8 przypadkach ze względu na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, a w przypadku 9 rodzin członkowie grup roboczych rozstrzygnęli o braku zasadności podejmowania działań.

W ramach realizacji procedury pracownicy socjalni udzielali wsparcia w postaci szeroko rozumianej pracy socjalnej oraz wsparcia finansowego w odniesieniu do potrzeb rodzin i możliwości Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieruszowie. Ponadto każdorazowo podczas wizyt w środowiskach pracownicy socjalni byli wyczuleni na przejawy

stosowania przemocy w rodzinie i w ramach pracy socjalnej przeprowadzali rozmowy uświadamiające oraz udzielali instruktażu zmierzającego do zapobiegania temu zjawisku. Ponadto osobą dotkniętym zjawiskiem przemocy w rodzinie udzielane były porady psychologiczne przez psychologa zatrudnionego przez MGOPS w Wieruszowie zależnościami od potrzeb.

Każdorazowo, w sytuacjach, gdy problemem towarzyszącym stosowaniu przemocy wobec najbliższych był problem alkoholowy, w ramach działań grup roboczych zwracano się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej przy Urzędzie Miejskim w Wieruszowie o przeprowadzenie rozmowy z osobą nadużywającą alkoholu celem zachowania przez tą osobę abstynencji i zachęcenia do walki z nałogiem poprzez podjęcie leczenia. Motywowano do podejmowania działań prowadzących do zachowania trzeźwego stylu życia i w miarę potrzeb do podejmowania terapii w Miejskim Ośrodku Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Wieruszowie.

W ramach realizacji procedury „Niebieskiej Karty” i działań zgodnych z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w przypadku odnotowania, że zagrożone jest dobro małoletnich dzieci z rodzin objętych przemocą w rodzinie, zwracano się do Sądu Rejonowego w Wieluniu – III Wydział rodzinny i nieletnich z wnioskiem o wgląd w sytuację.

Działania podejmowane przez poszczególne instytucje realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wieruszów.

Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Gminy Wieruszów realizowały zadania z zakresu edukacji, wychowania i opieki w ramach, których uwzględniano tematykę bezpieczeństwa, profilaktyki uzależnień i przemocy wśród uczniów. Działania te realizowali nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy szkolni we współpracy z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi rodzinę. Należy jednak zaznaczyć, że w związku z panującą w 2020 roku epidemią wirusa covid-19 i funkcjonowania szkół w trybie zdalnym zakres podejmowanych działań był ograniczony.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka w Wieruszowie

Szkoła realizuje zadania z zakresu edukacji, wychowania i opieki w ramach których uwzględnia się tematykę bezpieczeństwa, profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania agresji i przemocy wśród uczniów. Działania te podejmują nauczyciele, wychowawcy, psycholog i pedagog szkolny we współpracy przede wszystkim z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi rodzinę.

Ze względu na pandemię w 2020 roku od marca do czerwca i od października do końca roku kalendarzowego dzieci w klasach IV – VIII i okresowo kl. I – III uczyły się zdalnie. Miało to wpływ na zmiany w podejmowanych formach pomocy.

Były to następujące zadania:

- Zorganizowano szkoleniową radę pedagogiczną na temat: SZ.P.W-P – modyfikacja programu z uwzględnieniem zmian w prawie oświatowym, wytycznych Kuratorium Oświaty, Ministra Edukacji Narodowej oraz wyników diagnozy sytuacji opiekuńczo – wychowawczej szkoły ze szczególnym zwróceniem uwagi na problem przemocy wśród uczniów – prowadzenie pedagog szkolny /IX 2019r./.
- Na bieżąco udzielano konsultacji stacjonarnych i zdalnych nauczycielom, wychowawcom klas i rodzicom w ich pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze.
- Przeprowadzono 95 rozmów z rodzicami uczniów (w tym telefoniczne w czasie zdalnego nauczania) wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej ze względu na niewłaściwe zachowania podczas nauki.
- Realizowano program profilaktyczny „Żyj z pasją”, który adresowany jest do uczniów wymagających pomocy psychologiczno – pedagogicznej. W ubiegłym roku przeprowadzono 4 wywiady z osobami, które żyją z pasją. Informacje zamieszczono na stronie internetowej naszej szkoły.
- Współpracowano z instytucjami – Poradnia P.P., MOPTUiW, PCPR, M-GOPS, kuratorem zawodowym rodzinnym Sądu Rejonowego w Wieluniu
- i organizacjami społecznymi – SI „KOS”, Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Wierusz”, Punktem Interwencji Kryzysowej, w zakresie podjęcia wspólnych działań profilaktycznych.
- Przeprowadzono 17 godzin wychowawczych w klasach IV – VIII na tematy związane z profilaktyką przemocy i następnie omówione z wychowawcami danych klas.

- Przeprowadzono 12 interwencji wobec uczniów stosujących przemoc w szkole wobec rówieśników.
- Uczestniczono w spotkaniach Grupy Wsparcia dla pedagogów szkolnych (raz w miesiącu) podczas których wymieniano się doświadczeniami różnych szkół m.in. w zakresie profilaktyki przemocy wśród dzieci i młodzieży.
- Uczestniczono w spotkaniach i szkoleniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz zespołów roboczych działającego przy MGOPS w Wieruszowie.
- Na bieżąco współpracowano z dzielnicowymi z KPP w Wieruszowie w zakresie profilaktyki przemocy i rozwiązywania problemów wychowawczych.

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wieruszowie

Działania podejmowane w szkole na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2020:

- zaplanowanie działań oraz wpisanie ich w Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły,
- diagnoza sytuacji opiekuńczo-wychowawczej uczniów (ankieta dla wychowawców),
- diagnoza sytuacji rodzinnej uczniów – (rozmowy indywidualne),
- systematyczne zajęcia indywidualne pedagoga i psychologa z uczniami z rodzin niepełnych, niewydolnych wychowawczo, ubogich, z problemami,
- objęcie opieką psychologiczno-pedagogiczną uczniów z problemem uzależnienia w rodzinie,
- pomoc i wsparcie dla rodziców,
- mediacje dla rodziców i uczniów nt. konfliktów rodzinnych, rówieśniczych itp.,
- funkcjonowanie grupy pomocy psychologiczno-pedagogiczno-logopedycznej dla uczniów i rodziców – w formie zdalnej,
- udział uczniów klas VI, VII w zajęciach pt. „Uczucia”, prowadzonych przez psychologa z MOPTUiW p. Klaudię Jaros,
- udział uczniów w spotkaniach z przedstawicielem policji nt. bezpieczeństwa,
- udział uczniów w spotkaniach z przedstawicielem straży pożarnej nt. bezpieczeństwa,
- udział pedagoga szkolnego i psychologa w szkoleniu „Równać szanse”, w ramach programu „Młodzi na start”,
- systematyczna współpraca z Miejskim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Wieruszowie,
- systematyczna współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- systematyczna współpraca z kuratorem zawodowym oraz kuratorami społecznymi,

- współpraca z Punktem Interwencji Kryzysowej (w razie potrzeb).

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II w Wieruszowie

Ze względu na pandemię w 2020 roku od marca do czerwca i od października do końca roku kalendarzowego dzieci w klasach IV – VIII i okresowo kl. I – III uczyły się zdalnie, a zakres podejmowanych działań był zdecydowanie ograniczony.

- Wychowawcy prowadzili w klasach w ramach godzin wychowawczych zajęcia o tematyce uzależnień (zgodnie z programem wychowawczo – profilaktycznym szkoły), z naciskiem na uzależnienie od Internetu i komputera.
- Pedagogizacja rodziców na wywiadówce szkolnej przez wychowawców oraz specjalistów – kierownika MOPTUiW w Wieruszowie, w formie on-line.
- Warsztaty dla uczniów z psychologiem (obejmowały uczniów klas VII oraz VIII) w formie on-line.
- Promowanie zdrowego stylu życia i rozwijania swoich pasji. (konkurs plastyczny w klasach I – III) .
- Projekty prozdrowotne proekologiczne.
- Aktywizacja uczniów do podejmowania ciekawych form aktywności i zdobywania wiedzy – konkurs „Poznajemy naszą ojcowiznę”.
- Gazetki tematyczne w klasach w czasie , kiedy uczniowie byli w szkole.
- Wystawy prac uczniów na terenie szkoły.
- Współpraca z przedstawicielami służby zdrowia w ramach w/w tematyki.
- Organizowanie pomocy psychologicznej dla uczniów wymagających wsparcia w czasie izolacji społecznej.

Miejski Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Wieruszowie.

1. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

Centrum wsparcia psychologicznego dla osób z problemem przemocy w rodzinie adresowane jest do osób doświadczających przemocy w rodzinie, jak również do sprawców przemocy. Działania prowadzone w formie indywidualnych sesji terapeutycznych ukierunkowane były na niwelowanie psychologicznych skutków doświadczanej przemocy oraz wzmocnieniu świadomości praw osobistych i zdobyciu umiejętności niezbędnych do korzystania z nich. Natomiast indywidualne sesje dla sprawców przemocy ukierunkowane były na wzbudzanie świadomości u sprawców własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,

zrozumienie psychologicznych aspektów dotyczących przemocy oraz nabyciu umiejętności zapobiegania wybuchom złości i agresji.

Prowadzone były również konsultacje/porady mające na celu motywację do korzystania z instytucjonalnych form pomocy oraz wsparcia psychologicznego. Natomiast w przypadku sprawców konsultacje uświadamiały czym jest przemoc, uznanie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy oraz motywację do skorzystania z terapii.

W 2020 roku **40** indywidualnych sesji terapeutycznych oraz **60** porad/konsultacji specjalistów dla osób doświadczających przemocy.

2. Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”.

Pracownik Ośrodka czynnie uczestniczył w **11** spotkaniach grupy roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Karta”.

3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie.

Pracownicy Ośrodka posiadają niezbędne kwalifikacje do pracy z ofiarami i sprawcami przemocy. Dwóch pracowników **Centrum wsparcia psychologicznego dla osób z problemem przemocy w rodzinie** posiada ponad 100 godzin szkolenia w tym względzie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie na bieżąco współpracuje na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu wieruszowskiego, szkołami, sądami, kuratorami.

1. W 2020 roku w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielono 7 porad dla mieszkańców Gminy Wieruszów (w tym 4 porady psychologiczne, 2 pracownika socjalnego, 1 prawnika).

2. W ramach podnoszenia kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie łącznie 5 pracowników uczestniczyło: w 1 szkoleniu i 1 konferencji.

3. Powiat wieruszowski w ramach zlecenia zadania publicznego Caritas Diecezji Kaliskiej w Kaliszu zabezpiecza m.in. 5 miejsc noclegowych w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem dla mieszkańców powiatu wieruszowskiego w kryzysie. Z pomocy ww. Ośrodka mogą korzystać również osoby dotknięte przemocą w rodzinie. W 2020 roku w POIK nie była umieszczona żadna osoba z terenu gminy Wieruszów z tytułu przemocy domowej.

4. PCPR w Wieruszowie realizuje Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wieruszowskim.

5. W ramach realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przekazuje corocznie ośrodkom pomocy społecznej z terenu powiatu wierszowskiego, Komendzie Powiatowej Policji w Wieruszowie, Prokuraturze Rejonowej w Wieluniu, Sądowi Rejonowemu w Wieluniu zaktualizowane dane dotyczące działającego Centrum Punktu Interwencji Kryzysowej (PIK). Powyższe dane Centrum przekazuje również Łódzkiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Łodzi celem ich umieszczenia w prowadzonym przez w/w Urząd rejestrze podmiotów świadczących usługi w zakresie przeciwdziałania przemocy.

6. Na stronie internetowej PCPR na bieżąco są aktualizowane przekazane przez ŁÓW w Łodzi informacje dot. danych teleadresowych podmiotów z terenu województwa łódzkiego realizujących programy korekcyjno – edukacyjne, psychologiczno – terapeutyczne, usługi dla rodzin i osób dotkniętych przemocą w rodzinie , specjalistyczne poradnictwo oraz udzielających tymczasowego schronienia.

7. PCPR w Wieruszowie corocznie informuje Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu wierszowskiego, Komendę Powiatową Policji w Wieruszowie, Prokuraturę Rejonową w Wieluniu, Sąd Rejonowy w Wieluniu o możliwości bieżącego zgłaszania do PCPR osób chętnych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej.

Komenda Powiatowa Policji w Wieruszowie

- W 2020 roku sporządzonych było 14 Niebieskich Kart, z czego 9 formularzy wypełnionych przez funkcjonariuszy Policji.
- Z danych liczbowych wynika, że w 2020 roku przeprowadzono ogółem 2305 interwencji, z czego na terenie miasta 1557, a na terenie gminy Wieruszów 748. W tym odnotowano 180 interwencji domowych, 128 w mieście i 52 na terenie gminy Wieruszów.
- Z zestawienia liczbowego prowadzonych postępowań przygotowawczych w trybie kpk o czyn z art. 207 § 1 kk (kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5) w 2020 roku prowadzono 9 postępowań sprawdzających w trybie art. 307 kpk, w tym 5 na terenie miasta i 4 na terenie gminy Wieruszów.

Stowarzyszenie Integracyjne „Klub Otwartych Serc” w Wieruszowie

Stowarzyszenie Integracyjne „KOS” w 2020 roku w ramach realizacji projektów prowadziło działania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które skierowany były bezpośrednio do dzieci i młodzieży uczęszczających systematycznie na zajęcia opiekuńczo – wychowawcze w Pieczyskach, Wyszanie i Mirkowie oraz w Ośrodku Edukacji i Rehabilitacji

dla dzieci i młodzieży z różnymi niepełnosprawnościami. Prowadzone były też działania skierowane do rodziców, opiekunów i terapeutów, osób z niepełnosprawnością uczestników WTZ i pracowników ZAZ.

Realizowane zadania:

1. Dystrybucja materiałów na temat przeciwdziałania przemocy w placówkach na wydzielonych stojakach i podczas bezpośrednich kontaktów z beneficjentami, a w szczególności dystrybucja wśród mieszkańców gminy za pośrednictwem terapeutów, rodziców, opiekunów osób z niepełnosprawnością. Materiały pochodziły w większości z RCPS w Łodzi i PCPR w Wieruszowie. Dystrybucja materiałów połączona była wymiennie z indywidualnymi konsultacjami z psychologiem, pedagogiem i Społecznym Rzecznikiem Praw Dziecka. Podczas konsultacji informowano także o instytucjach udzielających pomocy w przypadku przemocy w rodzinie.
2. W placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz w WTZ prowadzone były pogadanki i wyświetlane były filmy na temat przeciwdziałania przemocy oraz praw dziecka. W 2020 roku odbyły się 2 takie spotkania.
3. Spotkania informacyjne w WTZ z przedstawicielem Policji połączone z indywidualnymi konsultacjami dotyczącymi różnych zagrożeń, używek i przemocy, z którą mogą spotkać się dzieci, młodzież i dorośli. W 2020 roku odbyło się 1 takie spotkanie.
4. Zajęcia szkoleniowe z zakresu terapii psychologicznej dla dzieci z niepełnosprawnością i dzieci z rodzin z różnymi dysfunkcjami wychowawczymi w ramach Ośrodka Edukacji i Rehabilitacji. W 2020 roku psycholog prowadził 2 takie spotkania.

Podsumowanie

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Wieruszów były realizowane zgodnie z programem oraz w oparciu o aktualne przepisy prawa, a także wewnętrzne wytyczne w instytucjach, działających w przedmiotowej sprawie. Ważnym atutem były wypracowane formy współpracy między poszczególnymi instytucjami, które na co dzień zajmują się pomocą rodzinom uwikłanym w przemoc. W 2020 roku wprowadzony na terenie Polski stan epidemii związany z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19 wpłynął m.in. na zakres i możliwości udzielania pomocy oraz podejmowania interwencji w rodzinach doświadczających przemocy, w tym objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Pomimo, iż ostatnie lata przyniosły znaczące zmiany w postrzeganiu zjawiska przemocy, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, w swojej pracy, nadal borykają się z wieloma problemami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Nadal żywe są mity, iż przemoc domowa to sprawa prywatna, rodzinna, zauważa się także „niemoc” instytucji, długi czas trwania procedur i długi czas oczekiwania na postanowienia sądowe. To wszystko utrudnia, a czasem uniemożliwia, powrót rodziny do normalności. Działalność ZI nadal opiera się na pracy wielu osób, często poświęcających swój wolny, prywatny czas, bez żadnego dodatkowego wynagrodzenia. Ciężką na nas obowiązki związane ze sporządzaniem licznych sprawozdań, danych statystycznych, archiwizacją dokumentów, prowadzeniem monitoringu zjawiska przemocy oraz całą obsługą administracyjną. Podkreślić jednak należy, iż interdyscyplinarne współdziałanie przedstawicieli służb pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, daje możliwość głębszego wniknięcia i rozpoznania środowiska rodzinnego oraz pozwala na trafniejsze postawienie diagnozy sytuacji, w jakiej rodzina się znalazła. Instytucje i podmioty starają się maksymalnie wspierać rodziny w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych.

Wnioski końcowe:

1. Kontynuowanie i dalsze rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami głównie pomocą społeczną, Policją, MOPTUiW, służbą zdrowia, oświatą, Sądem oraz GKRPA.
2. Ciągłe szerzenie świadomości społecznej, a głównie psychoedukacja rodziców/opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy.
3. Wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy m.in. wykorzystanie pracy socjalnej oraz kontraktu socjalnego w pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.